

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Keskuspankkitoiminnan riskit finanssikriisin aikana

Studia Monetaria

1.11.2011

Johtokunnan varapuheenjohtaja

Pentti Hakkarainen

Finanssikriisistä velkakriisiin

Velkaantuminen, kiinteistöjen hintojen nousu

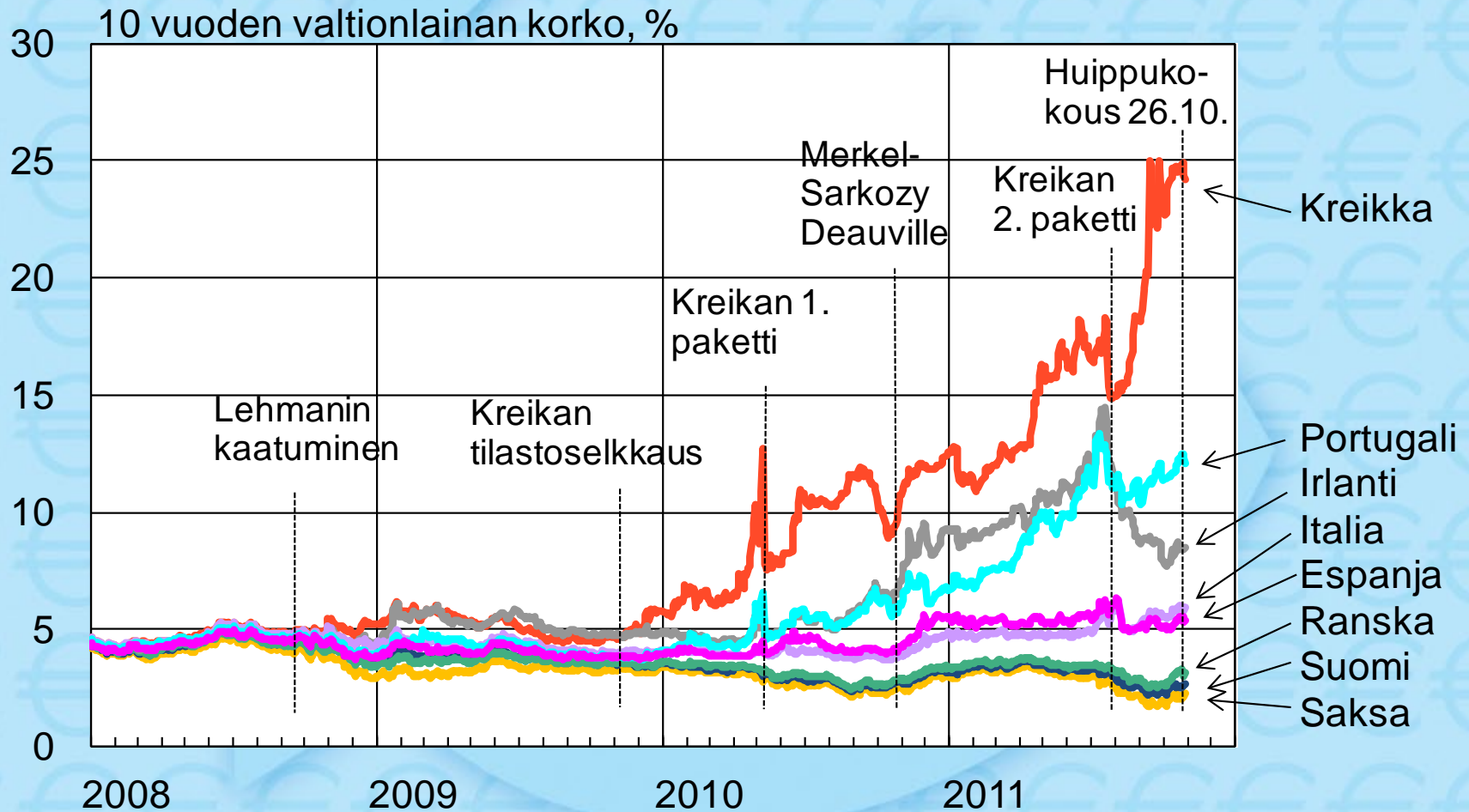
Hintakupla puhkeaa, luottotappiot kasvavat, taantuma alkaa

Pankkikriisi

Miten noidankehä katkaistaan?

Julkisen talouden velkakriisi

Euroalueen velkakriisin vaiheet

Lähde: Bloomberg.

25384@Chart22 (4)

Vakuudellisten ja vakuudettomien korkojen ero euroalueella kasvanut jälleen

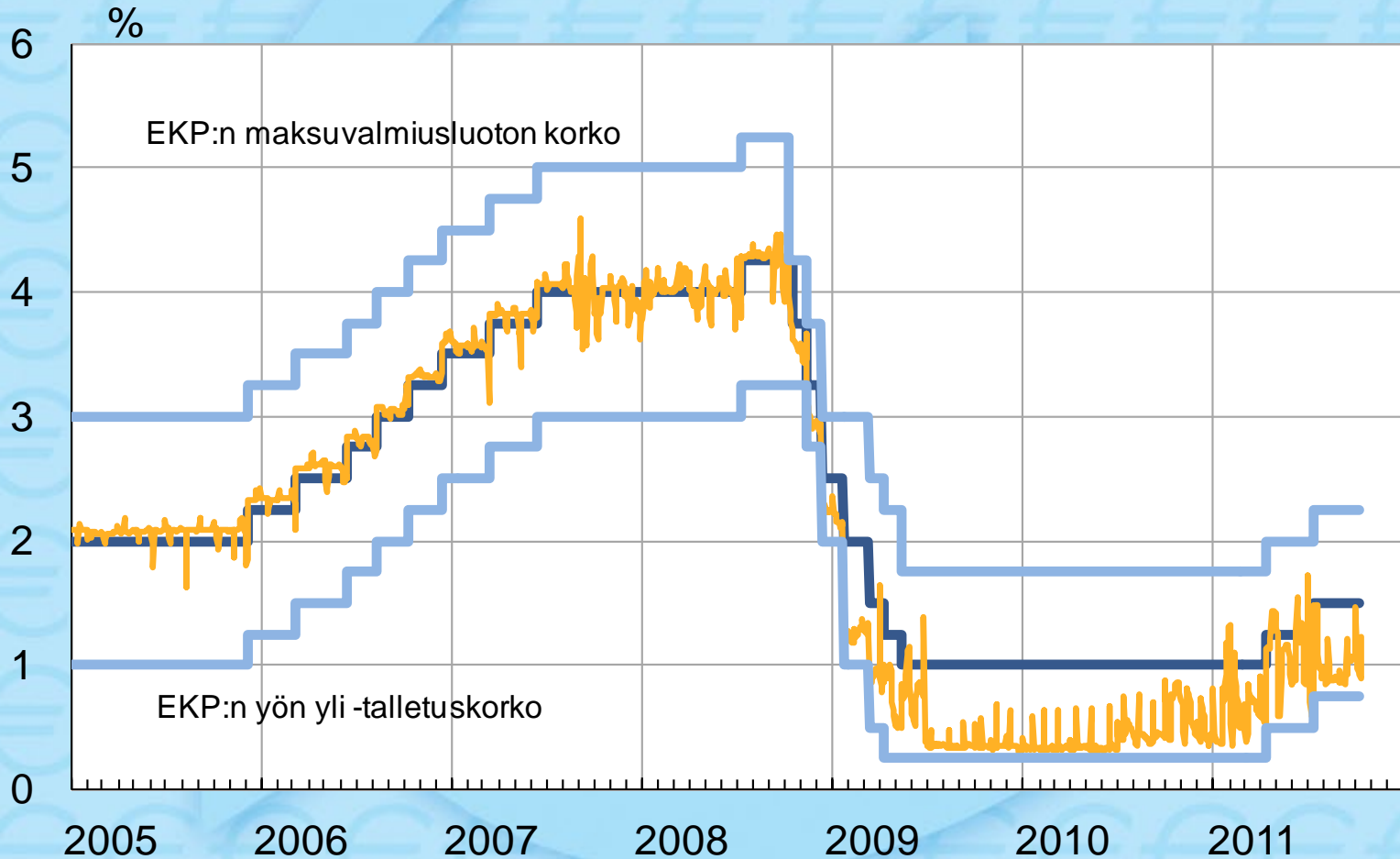

Euribor- ja Eurepokorkojen erotus. Lähde: Reuters.

25463

Rahapoliittinen ohjauskorko nyt 1,5 %

- Perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko
- Pankkien välinen yön yli -korko Eonia

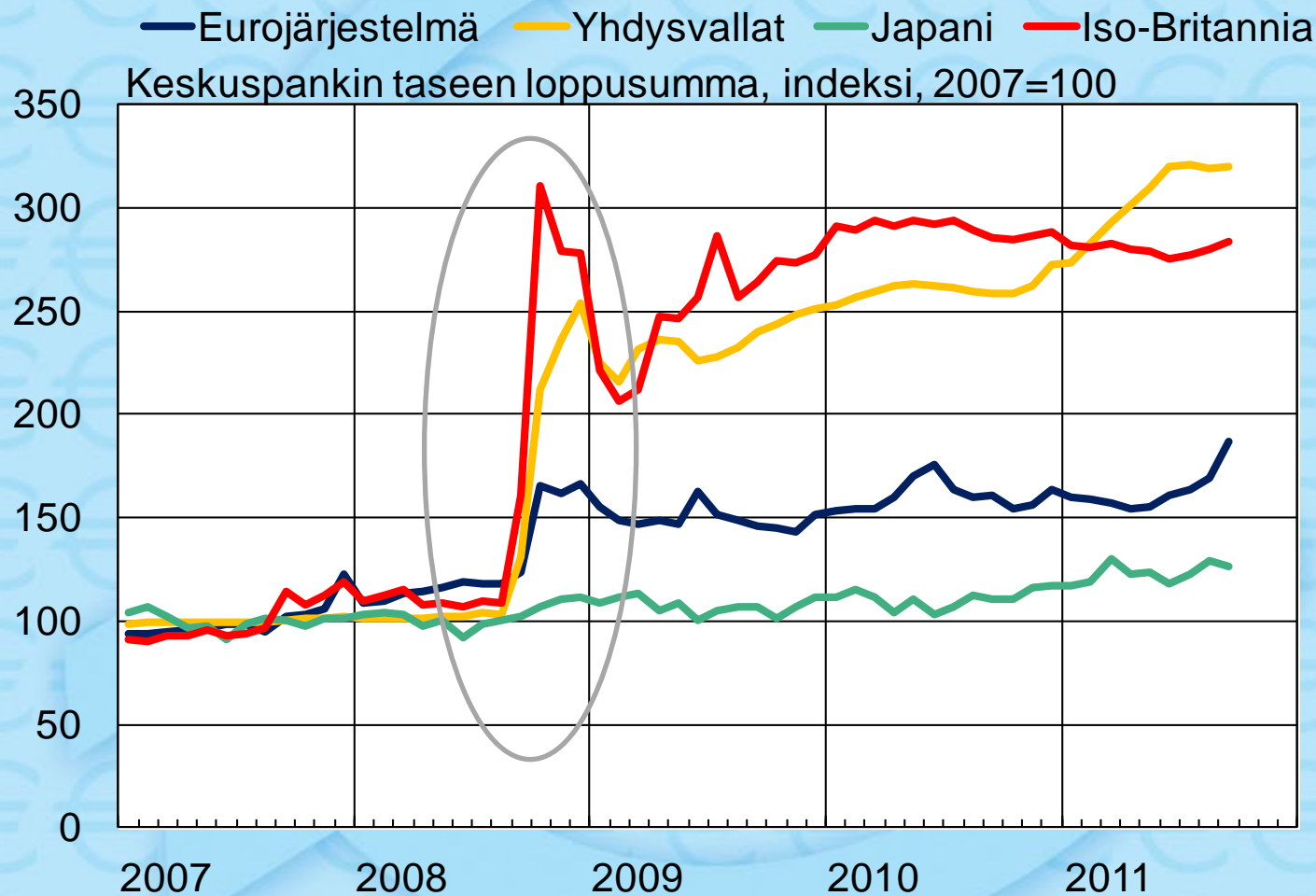
Lähde: Euroopan keskuspankki ja Reuters.

25384@Chart27(3)

Lisäksi tehty epätavanomaisia toimia

- ◆ ***Kiinteän koron ja täyden jaon huutokaupat***
- ◆ ***Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot***
- ◆ ***Lainaoperaatioissa hyväksyttävän vakuusmateriaalin väliaikainen laajentaminen***
- ◆ ***Katettujen joukkolainojen osto-ohjelmat ja arvopaperimarkkinaohjelma***
 - ***Mahdollisuus ostaa yksityisiä ja julkisia velkakirjoja***
 - ***Tavoite: puututaan markkinoiden toimintahäiriöihin ja palautetaan tarkoituksenmukainen rahapolitiikan välittymismekanismi***

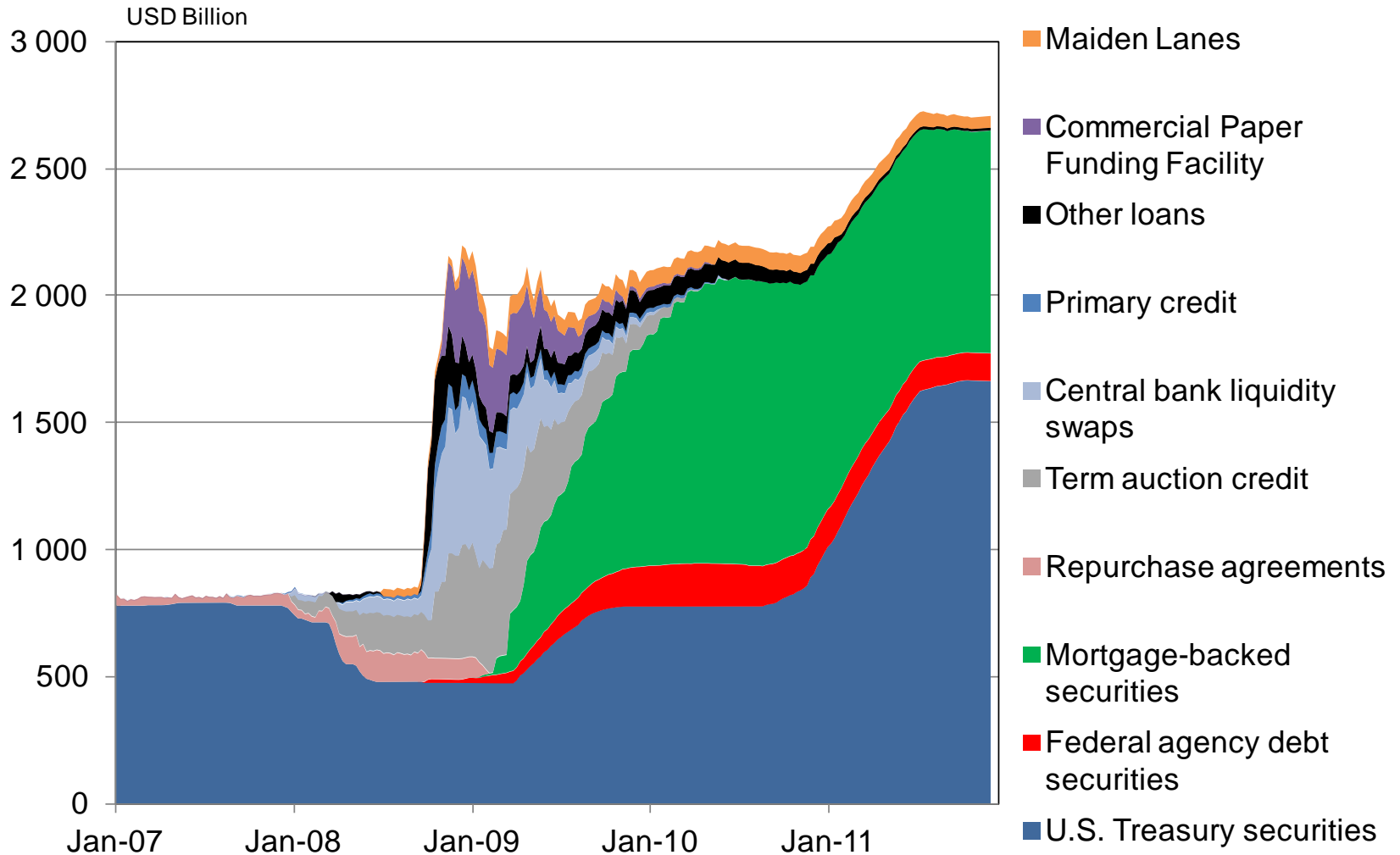
Keskuspankkien taseet kasvaneet

Lähteet: EKP, Fed, BoE, BoJ ja Eurostat.

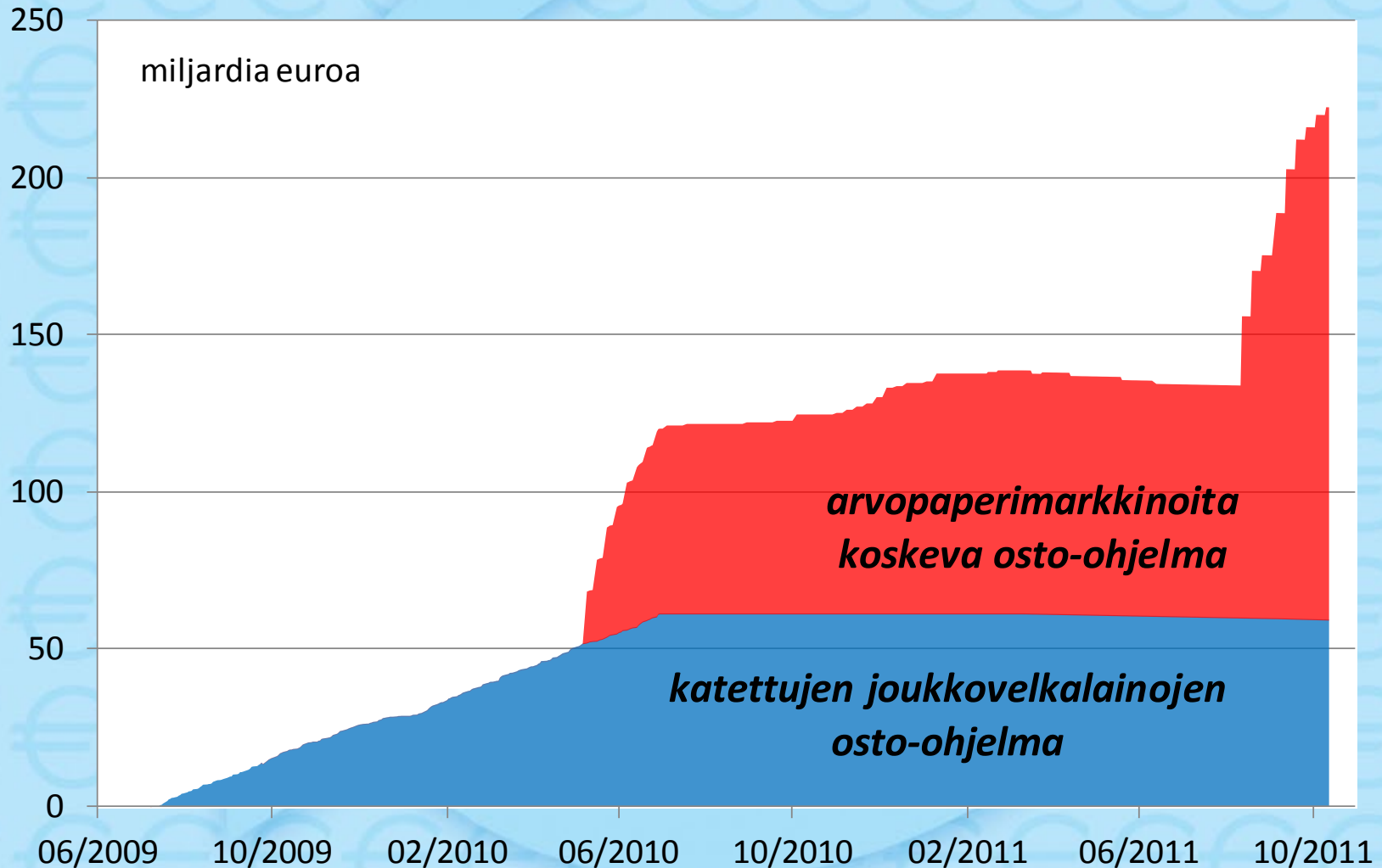
25411@KPTaseet ind

Fedin luotto- ja maksuvalmiusohjelmat

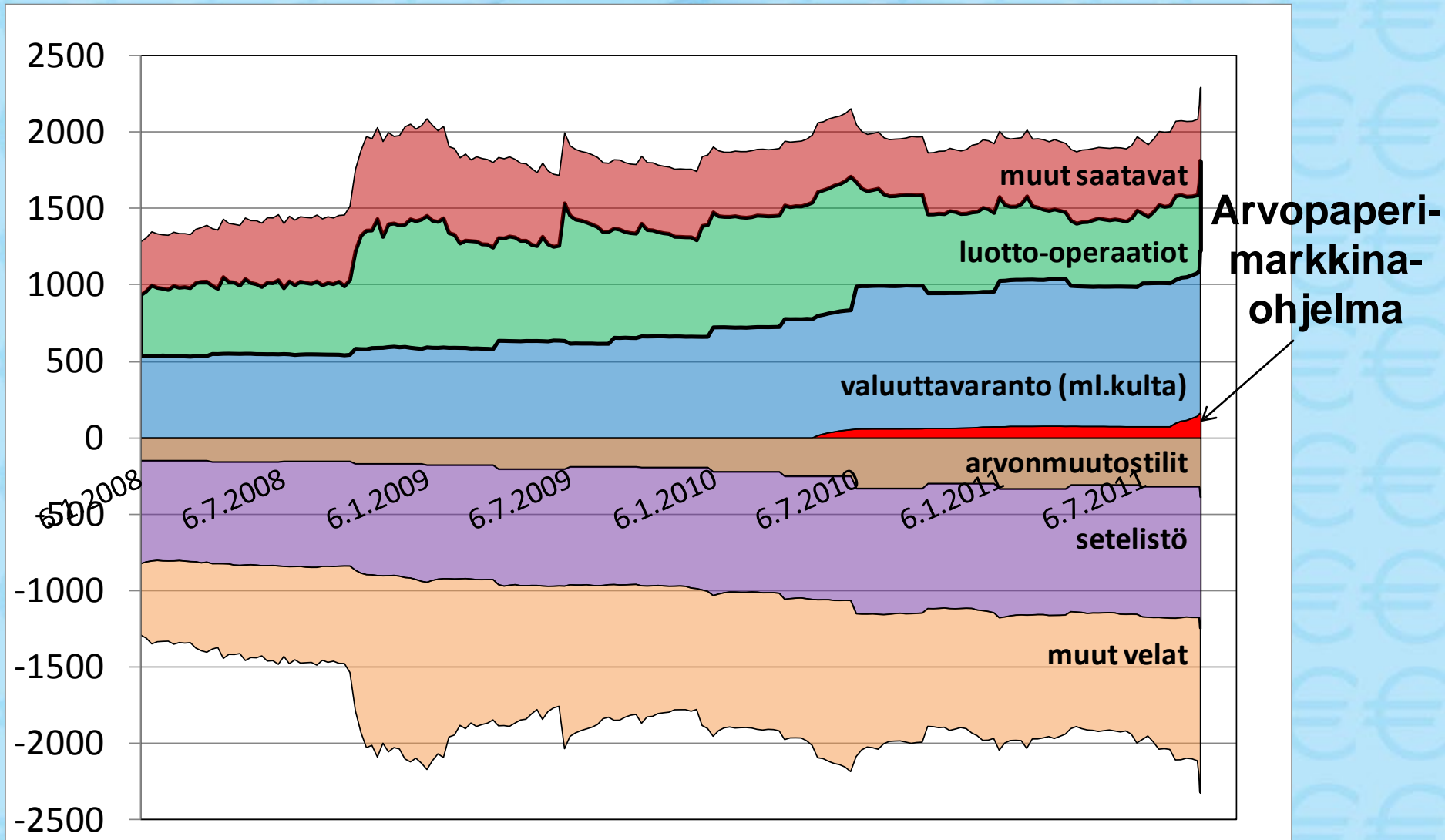
Sources: Federal Reserve and Bank of Finland calculations.

Eurojärjestelmän osto-ohjelmat kumulatiivisesti

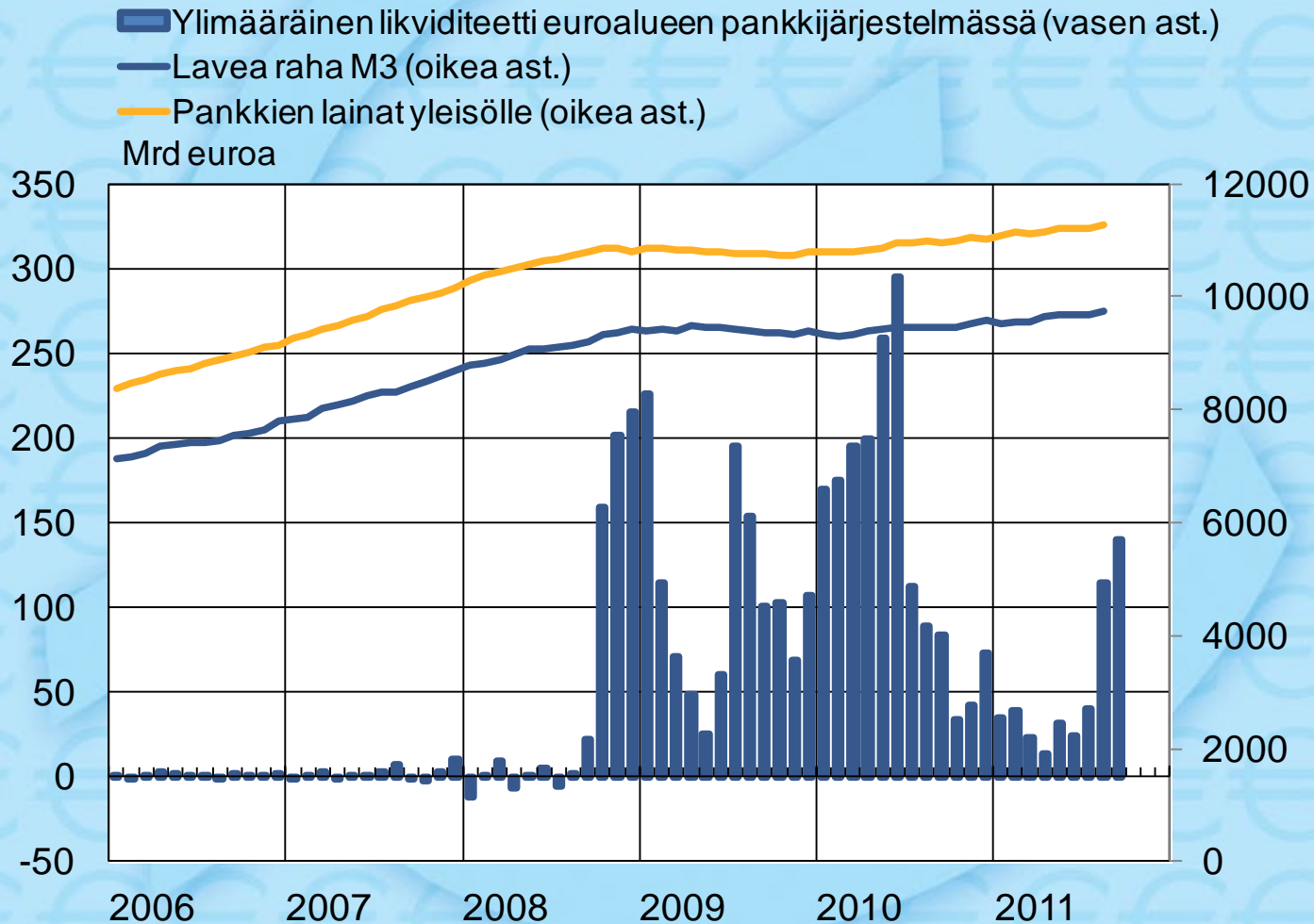

Lähde: Euroopan Keskuspankki, Suomen Pankki

Eurojärjestelmän tase (mrd. euroa)

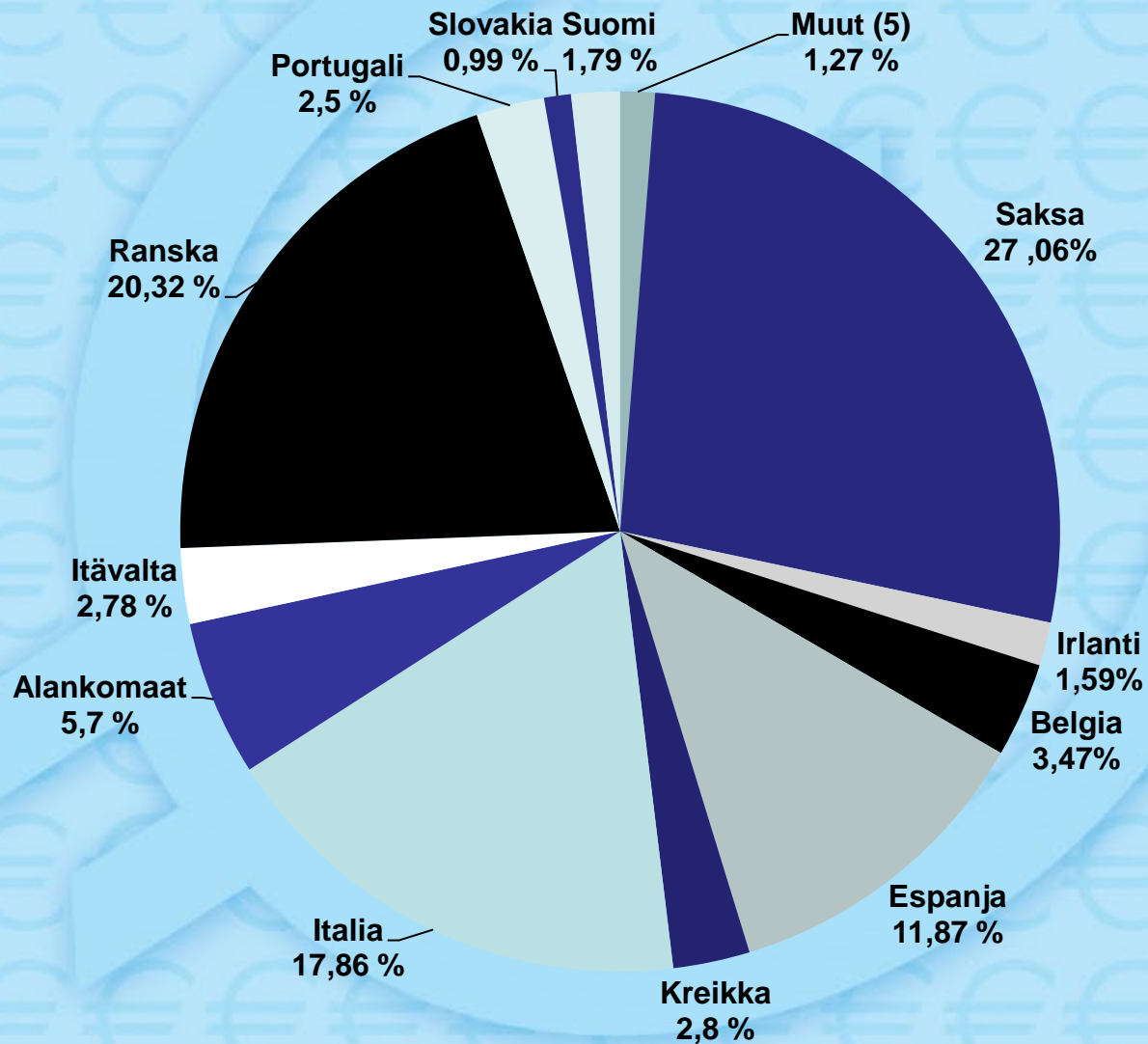
Taseiden ja keskuspankkirahan kasvulla ei mekaanista yhteyttä inflaatioon

Lähteet: Suomen Pankki ja EKP.

25414

Eurojärjestelmän pääoma-avaimet

Suomen Pankin tase

Vastaavaa 30.6.2011	Milj. EUR	Vastattavaa 30.6.2011	Milj. EUR
Sijoitusvarallisuus ml. kulta	16 974	Sijoitusvarallisuuden ns. reposopimukset	1 117
IMF-erät	1 832	IMF-erät	1 316
RAPO-operaatiot ja eurojärjestelmän sisäiset saamiset	4 026	Vähimmäisvaranto-, yö- ja	
Target-tili	14 566	määräaikaistalletukset	16 625
Rahapolitiikan arvopaperit, SMP	1 195	Liikkeessä olevat setelit	13 962
Rahapolitiikan arvopaperit, CBPP	951		
Suomen Pankin eläkerahasto	524	Eläkevaraus	526
Muut saamiset	283	Oma pääoma	2 262
		Varaukset	2 289
		Arvonmuutostilit	1 877
		Muut velat + tulos	377
Yhteensä	40 350	Yhteensä	40 350

Tase-erät, joihin Suomen Pankki ei voi vaikuttaa

Tase-erät, joissa valuutta-, korko- ja luottoriskiä.

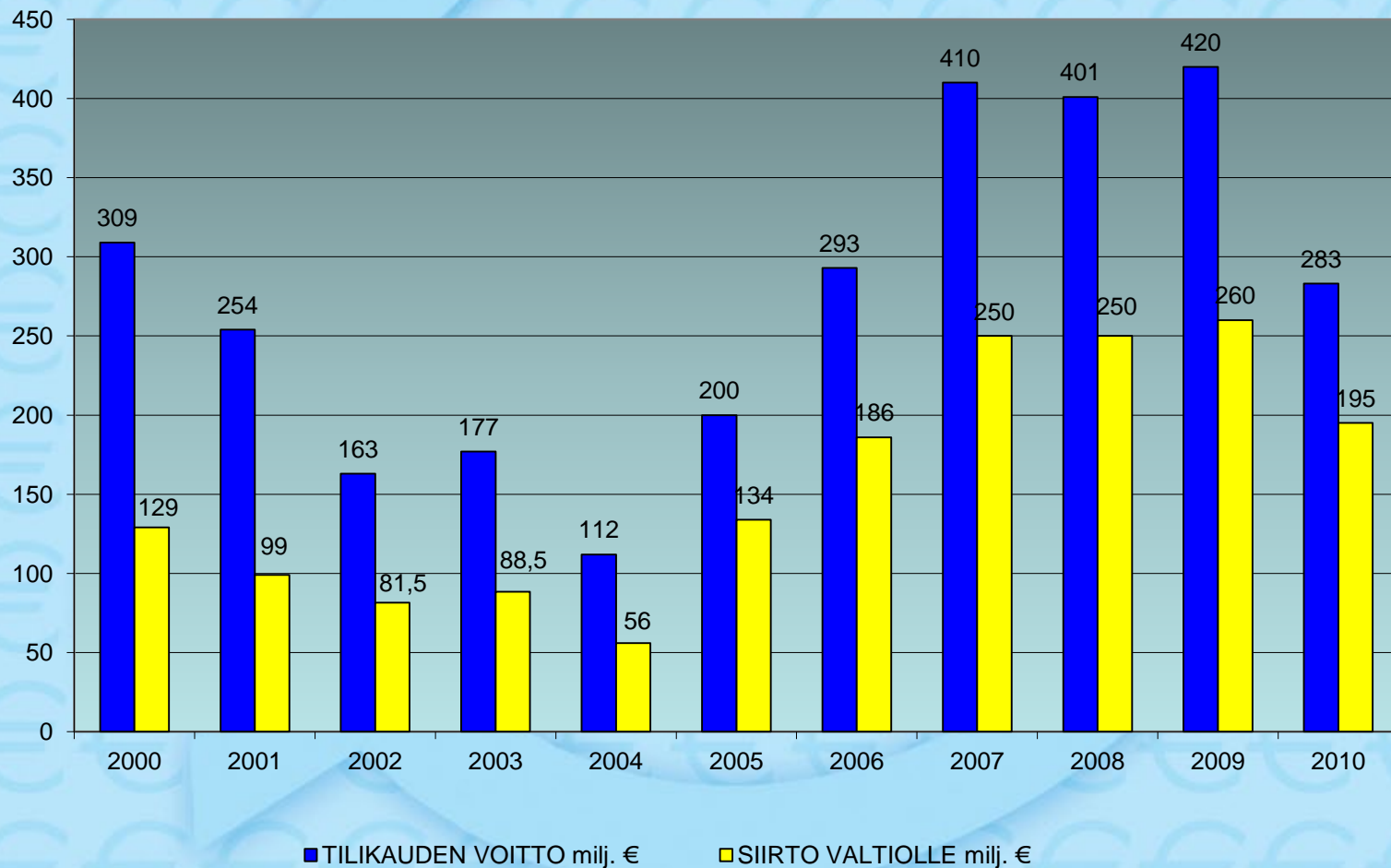
Tase-erät, joissa pääoma-avaimen mukainen vastuu

Laaja oma pääoma (oma pääoma ja riskipuskurit)

Tuloksen muodostuminen vuonna 2010

	Milj. €
Setelistö, pankkien pankki ja rahapolitiikka (josta setelistön osuus 134)	200
Oman pääoman määrälle korkotuotto	70
Rahoitusvarallisuuden hallinnoinnin (ml. sijoitustoiminta) lisäkorkotuotto	225
Muut tuotot ja kulut (netto)	70
YHTEENSÄ	565
Toimintakulut	-105
Varaukset (netto)	-177
TULOS	283
Tuloksesta valtiolle	195

Suomen Pankin tulos ja voitonjako vuosina 2000 - 2010

Suomen Pankin tase

Vastaavaa 30.6.2011	Milj. EUR	Vastattavaa 30.6.2011	Milj. EUR
Sijoitusvarallisuus ml. kulta	16 974	Sijoitusvarallisuuden ns. reposopimukset	1 117
IMF-erät	1 832	IMF-erät	1 316
RAPO-operaatiot ja eurojärjestelmän sisäiset saamiset	4 026	Vähimmäisvaranto-, yö- ja määräaikaistalletukset	16 625
Target-tili	14 566	Liikkeessä olevat setelit	13 962
Rahapolitiikan arvopaperit, SMP	1 195		
Rahapolitiikan arvopaperit, CBPP	951		
Suomen Pankin eläkerahasto	524	Eläkevaraus	526
Muut saamiset	283	Oma pääoma	2 262
		Varaukset	2 289
		Arvonmuutostilit	1 877
		Muut velat + tulos	377
Yhteensä	40 350	Yhteensä	40 350

Tase-erät, joihin Suomen Pankki ei voi vaikuttaa

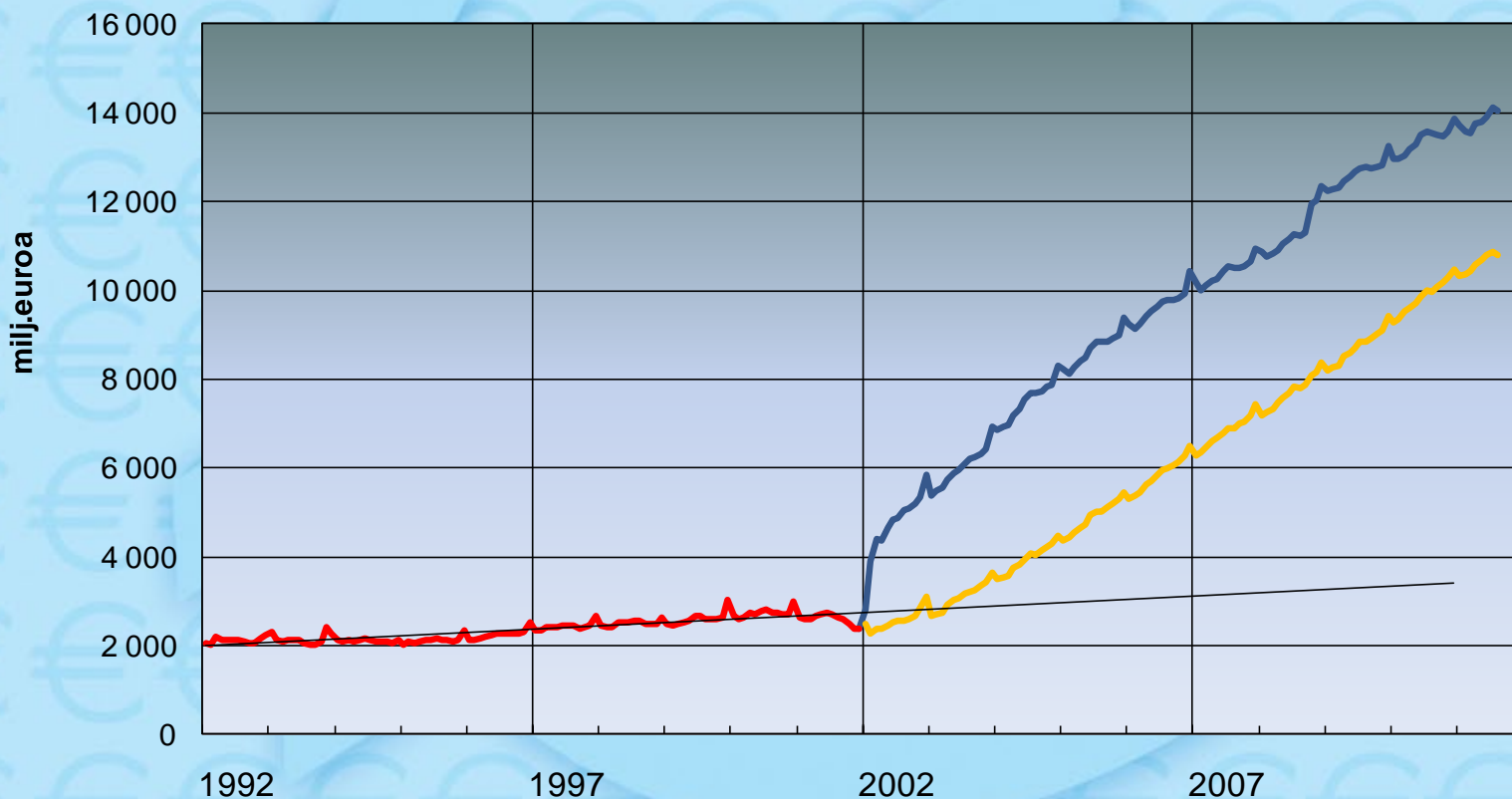
Tase-erät, joissa valuutta-, korko- ja luottoriskiä.

Tase-erät, joissa pääoma-avaimen mukainen vastuu

Laaja oma pääoma (oma pääoma ja riskipuskurit)

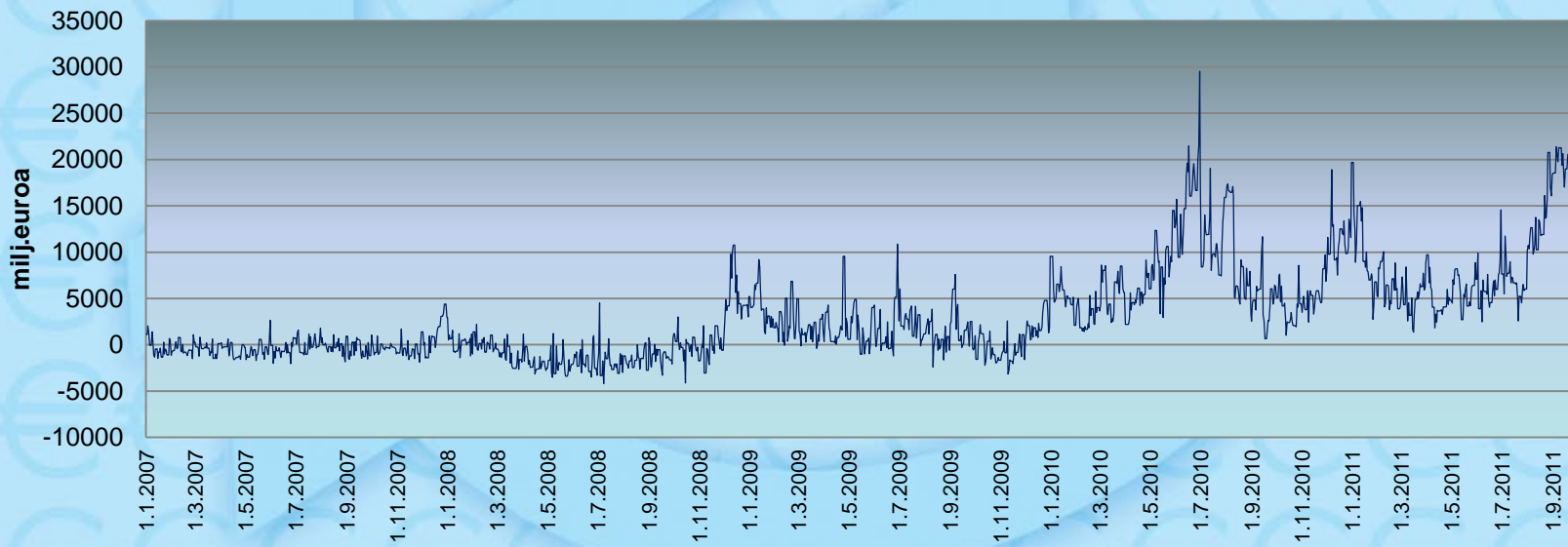
Markka- ja eurosetelistöjen kehitys Suomen Pankin taseessa; milj. euroa

- Euroajan setelit taseessa
- Suomen Pankin liikk.laskemat setelit
- Markka-ajan setelit (lineaarinen setelistön kehitys alkaen 2002)

TARGET2 -tili

- ◆ EU-alueen keskuspankkien yhteinen maksujärjestelmä, jossa luottolaitokset välittävät maksuja reaaliaikaisesti keskuspankissa olevilta tileiltään.
- ◆ Kaikki rahapolitiikan operaatiot toteutetaan TARGET2-järjestelmässä.
- ◆ Suomen Pankilla kuten kaikilla EU-alueen keskuspankeilla tili on aina EKP:ssa, jonka kautta maksut muihin keskuspankkeihin.

Rahapolitiikan operaatiot

miljoonaa euroa	Rahapolitiikan jälleenrahoitusoperaatiot	Katettujen joukkovelkakirjojen osto-ohjelma		Velkakirjamarkkina- ohjelma
Eurojärjestelmä Suomen Pankin osuus	535 000	59 450	153 000	
	9 610	1 070	2 750	

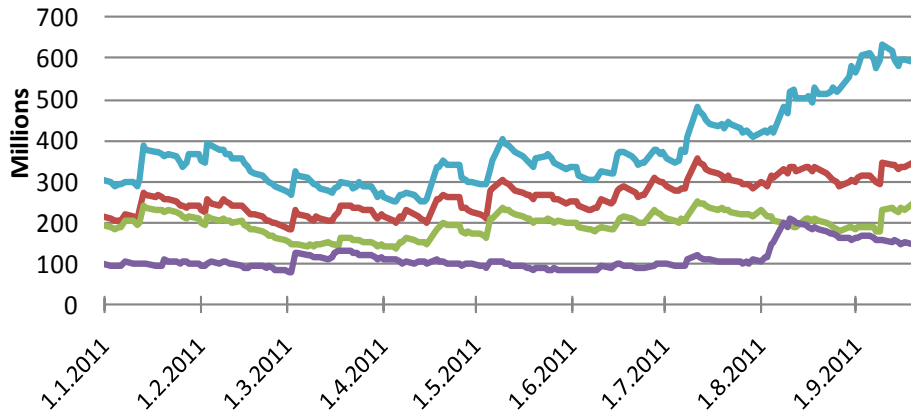
- ◆ Rahapoliittisista operaatiosta Suomen Pankki vastaa pääoma-avaimensa suhteessa (1,8 %)
- ◆ Jälleenrahoitusoperaatiot ovat keskuspankin luottoja pankeille
- ◆ Osto-ohjelmilla korjataan hinnoitteluväärityksiä, jotta ne eivät häiritsisi rahapolitiikan välittymistä ja rahoitusmarkkinoiden vakautta

Rahoitusvarallisuuden riskit

Rahoitusvarallisuuden VaR

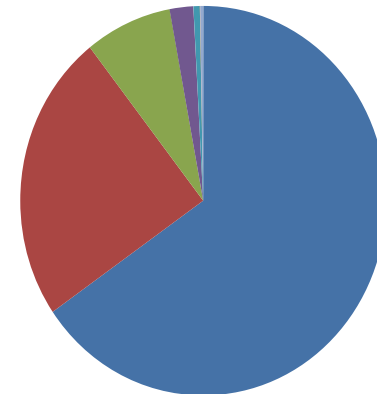
(euromäärä, jota enempää varallisuuden arvo ei 95 %:n todennäköisyydellä laske kuukaudessa)

Kokonaisriski pl. kulta
Valuuttariski
Korkoriski
Kokonaisriski

Rahoitusvarallisuuden luottoluokitusjakauma 15 129 miljoonaa euroa (19.9.2011)

AAA: 65.33 % AA: 24.06 % A: 7.66 % BBB: 2.09 %
BB: 0.56 % B: 0.03 % CC: 0.26 %

Rahoitusvarallisuuden riskienhallinta

- ◆ **Valuuttariskin hallinta:** valuuttajakauma ja valuuttavarannon koko, limiitti
- ◆ **Korkoriskin hallinta:** riskilimiitit, korkojakson pituus (duraatio)
- ◆ **Luottoriskin hallinta:** limiitit, hajautus ja luottokelpoisuusvaatimus

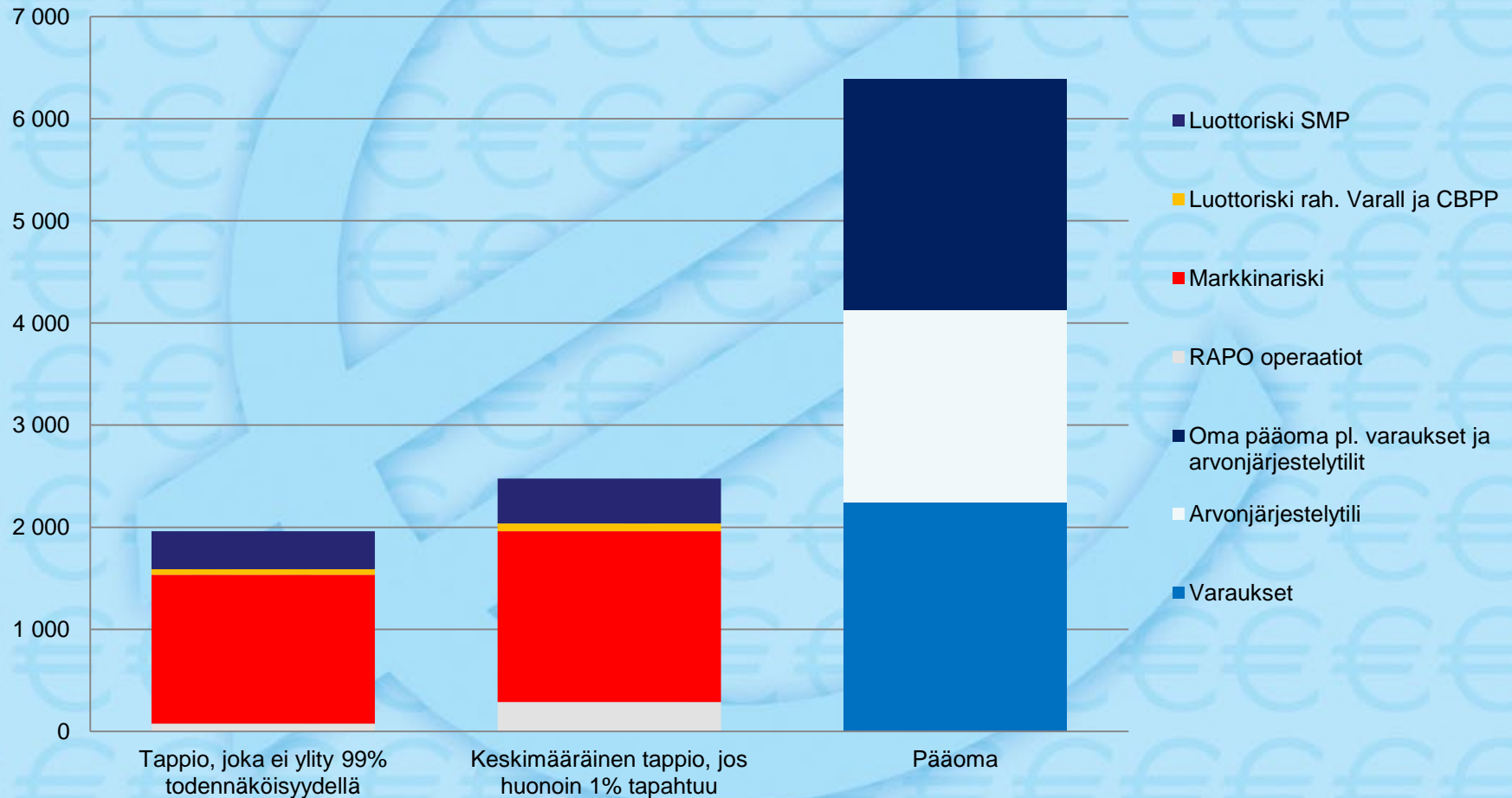
Lisäksi stressi- ja skenaarioanalyysit

Riskit hallinnoidaan lajeittain, jopa rahoitusvälineen tasolla käyttäen parhaiden käytäntöjen mukaisia arviointivälineitä.

Riskit yhdistetään **kokonaisriskiksi**, jotta varmistetaan taseen riskipuskureiden riittävyys.

Kokonaisriski suhteessa taseen riskipuskureihin

€ miljoonaa

5. Yhteenveto / riskit ja riskien hallinta

- ◆ Keskuspankkitoiminnassa riskejä ja tappioita ei voida välttää, tappioita vastaan varaudutaan taseen varauksilla (riskipuskurit)
- ◆ Taseriskeistä huolehtiminen on mahdollistanut voitonjaon valtiolle
- ◆ Taseen riskipuskurit riittävät kaikkiin arvioituihin riskeihin (sisältävät myös eurojärjestelmän toimet/riskit)
- ◆ Taseen laaja oma pääoma antaa hyvän kestokyvyn myös ennakoimattomille riskeille

Kiitos!

Kysymyksiä?